

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 11.

Fylke: Rogaland

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Fursland

Emne: Gjensettelse

Bygdelag:

Oppskr. av: Anders Koppa

Gard: Skjerve

(adresse):

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Tolleiv Skjerve, Malta, steingjorderb., f. i Skjerve 1911

SVAR

I

A. 1-6. "Han var suakke om nokre røte som dei grav etter, men eg kan ikkje ta det att nå."

B. 1-6. Kari-Halvard (Halvard Nilsen Hestoft) saula lög eller omagras. Han tok den ~~den~~ sigte på elderrømmaren, skar den vist med sigd og besja den på vanleg måte på hege som han sette opp mellom to tre ute i skogen. T. G. veit ikkje korleis han brukte den, men han var svært robb for löggen sin.

II A. og B.

T. G. kjemur ikkje til at det har vorte sauka song eller tare i Fursland, men saime var svært glad i den. Ei kvin ofte bliin heit i Tyssilandsdalen om sommaren og åt på den.

III Sja nedanpr.

IV Ukjent.

V

1. ~~Het~~ T. G. kjemur ikkje til at dei har kokt nokk slag mat til Gjensettelse.

2. Hakket bløyte du i strimler og gav det med litt mjøl på. Du gjorde stampene ferdig om kvelden og lot de stå til morgons.

Føsprungde hestor fekk bløytt høg.

Sjå elles under 7.

3. Alltid kalt.

4. Mein høist meitan og stor gubringe sette for oss i gang med å samla rånecker. Han sa oss føre korleis me skulle gjera og han var vel vel kjend med det, så det me ha vore helle vaelig før.

Heg tungsoe ikkje så nøgje korleis me gjorde, men me let vera stå i vaku ei tid, silte så det for og gav hana tå - eg trur mest det var ik sauen. Kva me gjorde med vatnet, tungsoe og ikkje, men det vart vel nytta på eit vis.

5-6. Skulle hove vi å få tak i slikt før.

7. Me vunde vaku vi kjerne i bruningsta.

Da hadde dei oppi ein vordel med høg; det vart gjort i Krokedal da eg turke der i 1926-28.

Dei kunne og ha ut laivstjere oppi, helst arkulaiv. Dei tok vare på eplalaiv for å ha det i drikka - laivet var grønt hult til med tak opp der gongen. Klime i Skipevåg lærte me det laivst på vaelig hestje og la det oppi smaltionsstade på det en turt. I Rønnevik kjerna dei det - bakt med same slag bakt som på laivstjere - og turke det i vålå. I Krokedal slukka dei med det i 1928, det v det svike og veit at dei har samla eplalaiv i Fustau.

I Rønnevik ga dei det virst saman med høyet slik som det var, men i Skipevåg og elles andre stader la dei det i bruningsta vör me åi vunde drikka. Vatnet vart brunt, og så

skodde med litt mykje på. Kyrrer likte det svært godt.

Dei kunne ha høyfrø^{ing} oppi når dei nærmede drikka, men eg har aldri høyrte at dei brukte brennerøttel eller avoka slik.

VI.

1-7. Kwart einaste er kjøpte dei heile tørrer med salt sild eller avfall (kverke). Den vinderen hadde dei det i drikka, sin neve oppi til hvor kje. Den sommaren tok dei det med på stolen og mykta det som bæsalt, halve det sild og. Turka hovud og bein av sei og lye tok dei og med til fjells, kalla det leusalt.